

2021-06-07 12:00 CEST

Stater måste klippa banden med fossilindustrin som bränner upp våra rättigheter!

När världens rikaste länder stödjer fossilindustrin leder detta i praktiken till att miljoner människor döms till svält, torka och tvångsförflyttningar, säger Amnesty International som i dag presenterar sin nya policyrapport “Stop Burning Our Rights!”. Rapporten ger en tydlig bild av hur världens stater inte skyddar sin befolkning mot de kränkningar av mänskliga rättigheter som sker på grund av klimatförändringarna, och pekar på hur det internationella regelverket för mänskliga rättigheter kan bidra till att regeringar och företag ställs till svars.

– G7-länderna och andra rika industrinationer har historiskt sett släppt ut mest koldioxid och bär det tyngsta ansvaret för den nuvarande klimatkrisen. De har också mest resurser för att tackla krisen. Men hittills har deras strategier varit sorgligt bristfälliga, och deras stöd till andra länder småsint och snålt, säger Chiara Liguori, Amnestys internationella expert på mänskliga rättigheter och miljöpolicy.

Inför G7-ledarnas toppmöte den 11-13 juni 2021 har Amnesty betonat hur G7-länderna fortfarande subventionerar kol-, olje- och gasindustrin och att de inte har presenterat några trovärdiga planer på att fasa ut allt fossilt bränsle under det här årtiondet. Alla G7-länder har förbundit sig till att nå nollutsläpp till 2050, men inget av länderna har lagt fram en strategi för att begränsa utsläppen till 2030 – året då de globala utsläppen måste halveras för att de värsta klimatscenarierna ska kunna undvikas.

– De vaga och till intet förpliktande klimatplaner som de rikaste länderna i världen presenterat resulterar i kränkningar av miljarder människors mänskliga rättigheter. Det här handlar inte om administrativa misslyckanden utan om förödande, storskaliga angrepp på mänskliga rättigheter, säger

Johanna Westeson, sakkunnig i diskrimineringsfrågor och klimat och mänskliga rättigheter på Amnesty Sverige.

Amnesty kräver att alla regeringar antar och genomför ambitiösa nationella klimatplaner som reflekterar ländernas individuella nivåer av ansvar och kapacitet. Rika industrinationer, inklusive alla G7-länderna, måste uppnå nollutsläpp så nära 2030 som möjligt. Medelinkomstländer med större förmåga, som Kina och Sydafrika, måste sträva efter att halvera sina utsläpp till 2030 eller så snart som möjligt därefter, och nå nollutsläpp 2050. Andra medel- och låginkomstländer måste sikta in sig på nollutsläpp till 2050.

– Vid det kommande G7-mötet måste staterna ovillkorligt förbinda sig att fasa ut alla fossila bränslen så nära in på 2030 som är tekniskt möjligt. De måste införa tuffa regelverk som kräver att företag går över till förnybar energi, och måste sluta använda våra skattemedel till att subventionera den livsfarliga fossilindustrin, säger Chiara Liguori.

Alla stater måste garantera en rättvis övergång för arbetare och samhällen som påverkas av klimatförändringarna och övergången från koldioxid till förnybara bränslen. Länderna måste ta steg för att minska fattigdomen och bryta existerande ojämlikheter i hur mänskliga rättigheter åtnjuts. Detta inkluderar att prioritera investeringar i ansvarsfullt framställd förnybar energi och sociala skyddssystem, samtidigt som stöd ska gå till skapandet av nya, gröna och värdiga jobb.

Våra rättigheter brinner upp

Amnestys nya policyrapport, [Stop Burning Our Rights!](#), är en utförlig juridisk och etisk genomgång av vad stater och företag måste göra för att ta itu med klimatkrisen, hjälpa människor med anpassningen och säkra gottgörelse för den skada som redan åsamkats. Rapporten visar hur människorätten kan vägleda regeringar, företag och aktivister i kampen mot klimatkrisen. Runt hela världen används det internationella regelverket för mänskliga rättigheter i allt högre omfattning för att ställa stater och privata aktörer till svars när de underlåter att motarbeta klimatförändringarna.

Enligt regelverket måste alla stater göra allt de kan för att minska utsläppen så fort som möjligt, men Amnestys rapport innehåller mängder av exempel på hur de inte lever upp till denna skyldighet. Av G20-länderna, som gemensamt står för nästan 80 procent av de globala utsläppen av växthusgas, är det bara sju länder som har lämnat in planer till FN på hur de ska minska utsläppen till 2030. Alla dessa planer är dessutom otillräckliga för att hålla den globala uppvärmningen till under 1,5 grader.

Faktum är att stödet till fossilindustrin har fortgått nästan opåverkat sedan [Parisavtalet](#) trädde i kraft. Under coronapandemin gav många G20-länder ovillkorliga ekonomiska stimulansåtgärder till fossilbränsle- och flygföretag – trots att de vet mycket väl att subventioner till dessa företag kommer att skada miljontals människor.

De rikare länderna är skyldiga att stödja låginkomstländer, vilket innefattar att ge finansiellt stöd till övergången till förnybar energi, bidra till att skydda människor från klimatrelaterade skador, och kompensera förluster och skador som redan skett. Inte heller i detta avseende har de levt upp till sina förpliktelser. Hittills har åtminstone tre fjärdedelar av internationell klimatfinansiering getts som lån i stället för som bistånd. Detta innebär att låginkomstländer måste ta av sina egna resurser för att täcka för klimatrelaterade kostnader som orsakats av andra, i strid mot förpliktelser om internationellt stöd.

Rättvis övergång

Amnestys rapport understryker också vikten av en rättvis övergång som skyddar mänskliga rättigheter. Den varnar för att alltför många regeringar försöker ta genvägar som riskerar att öka ojämlikheten, bland annat genom att förlita sig för mycket på oprövad teknik eller handel med utsläppsrätter – vilka i sig i vissa fall kan ha katastrofala effekter på mänskliga rättigheter. Till exempel kan storskaliga odlingar av biobränslegrödor för att få bort koldioxid ur atmosfären och miljövårdsprojekt i globala syd för att kompensera för rikare nationers utsläpp påverka matillgång, försörjningsmöjligheter och tillgång till mark för miljoner människor.

– Att befria våra samhällen och ekonomier från koldioxidberoendet är absolut nödvändigt, men utan lämpliga människorättsgarantier riskerar övergången att orsaka enorm skada för grupper som redan i dag begränsas av diskriminering och marginalisering. Att låta missgynnade grupper betala priset för såväl välmående länders underlåtelse att agera som för dessa regeringars allianser med fossilbränsleindustrin är cyniskt och leder till oerhörda kränkningar. Det går emot själva essensen i vad mänskliga rättigheter handlar om, säger Johanna Westeson.

– Det finns inga genvägar till att rädda planeten och mänskligheten. Den enda vägen är att få ett snabbt slut på den fossila eran. Vi kan ha mänskliga rättigheter eller fossila bränslen – men vi kan inte ha både och, säger Chiara Liguori.

Amnesty International är en oberoende internationell organisation som arbetar för att mänskliga rättigheter ska gälla alla, nu och i framtiden. Genom att avslöja kränkningar och skapa uppmärksamhet och opinion sätter vi press på regeringar och makthavare runt om i världen.

Läs mer om vårt globala arbete på www.amnesty.org, där hittar du också alla de nyheter, blyxtaktioner och rapporter vi publicerar.

Kontaktpersoner

Ami Hedenborg

Presskontakt

Pressansvarig/talesperson

ami.hedenborg@amnesty.se

+46 (0)70 433 09 16